

Auzoak eta bizi-kalitatea

Auzo batean edo bestean bizitzeak zer lotura daukan bizi-kalitatearekin aztertuko dugu sekuentzia honetan.

Ariketa hauek egin ditzakezu:

- Hasteko, gaian sartzen joan, eta ondoren 2 ariketa erreportajearen ulermenenarekin lotuta.
- Audioko zenbait esamolde beste era batera adierazi.
- Erreportajeko zenbait konparaziozko esaldiri erreparatu, eta gure inguruko auzoen arteko konparazioak egin.
- Talde txikitan gai honi buruzko iritziak eta gustuak adierazi, arrazoiak emanaz.

1. Indautxu eta Otxarkoaga

Audioa entzun aurretik, elkartu binaka eta komentatu puntu hau:

- Zein dira zure herrian bizi-maila onena eta eskasena duten auzoak?

Ondoko audioan, Bilboko Otxarkoaga eta Indautxu auzoak konparatzen dituzte.

Entzun audioaren 1. partea eta osatu taula.

	Errenta	Eguneroko menua	Bizi-itxaropena: emakumeak	Bizi-itxaropena: gizonezkoak
Indautxu				81
Otxarkoaga		10		

<https://labur.eus/mxDYs>

Audioaren bigarren zatian, Otxarkoagako familia-mediku batekin hitz egiten dute, auzoaren osasun-egoerari buruz gehiago jakiteko. Begoña medikuak esandakoa kontuan hartuta, erantzun ondoko galderei.

1- Hiru arrazoi ematen ditu Begoñak Otxarkoagako auzotarrek bizi-itxaropen laburragoa izateko?

.....

2- Zergatik ez dute elikagai sanoagorik jaten Otxarkoagakoek?

.....

2. Beste modu batera adierazten

Audioko zati baten transkripzioa daukazu segidan. Adierazi beste modu batera testuan **loditutakoak**.

ESATARIA 2. Bilboko **errenta altuenetakoa** duen auzunea, pertsonako ia 34.000 euro. Markako arropa-dendak, elikagai ekologikoak saltzen dituzten dendak ugari, eguneko menua 17 euroren azpitik aurkitzea zail dago, eta bizi-itxaropena Euskadiko batez bestekotik gorakoa: gizonezkoak 81 urte eta erdi bizi dira, emakumezkoak 87 eta erdi.

HIRITARRA. Badago ezberdintasuna, bai: bai janzkeran, bai eraikinetan, bai zerbitzuetan...

ESATARIA. Eta **oso begi-bistakoak** dira ezberdintasunak: [Otxarkoagan] komertzioak gutxi, taberna bakan batzuk, arrandegi bakarra, itxitako etxabeak nonahi eta eguneko menua 10 eurotan. 11.000 euro pasatxo dira norbanako bakoitzaren batez besteko errenta Bilboko auzo garaienean. Gizonak Indautxun baino 6 urte gutxiago bizi dira, 75; emakumeak urtebete gutxiago, 86. Euskal Herriko hirien artean **alde nabarmena duen hiria** da Bilbo, **errenta eta bizi-itxaropenaren ikuspuntutik**.

Auzoko osasun-etxera, anbulatoriora jo dugu. Begoña Bikandi Otxarkoagako bizilagun askoren familia-medikua da. Zuen kontsultan, eta zure kontsultan kasu honetan, auzune honetan dauden ezaugarriak kontuan hartuta, ikusten al duzu faktoreren bat **horretan eragin dezakeena**?

errenta altuenetakoa: *errenta* .....

oso begi-bistakoak: .....

auzo garaienean: *auzo* .....

alde nabarmenena: *alde* .....

errenta eta bizi-itxaropenaren ikuspuntutik: *errenta eta bizi-itxaropen*.....

horretan eragin dezakeena: *horretan* .....

3. Auzoak konparatzen

Segidan dituzu Otxarkoaga eta Indautxu konparatzerakoan, audioan erabili dituzten forma batzuk. Osatu egin behar dituzu esaldi horiek.

- 1- Indautxu da ( )
- 2- Bizi-itxaropena ( ) du Indautxuk.
- 3- Gizonezkoak Indautxun baino ( ) bizi dira Otxarkoagan, 75.
4. - Euskal Herriko hirien artean, Bilbo da ( ), errenta eta bizi-itxaropenaren ikuspuntutik.

- alde nabarmenena duen hiria ( )
 sei urte gutxiago ( )
 errenta altuenetakoa duena ( )
 Euskadiko batez bestekotik gorakoa ( )

Orain jarri talde txikitan eta konparatu zuen hiriko auzoak (konparatu zerbitzuak, prezioak...).

Konparazioak egiteko, jakina, erabili konparaziozko formak:

-ena, -enetako bat, gehien, gehiago, -ago, -egi, gehiegi...

Altza auzoa da Donostiako auzorik pobreenetakoa; hortxe daude etxerik merkeenak.

4. Italian biziko nintzateke gustura

Jarri talde txikitan eta komenatu puntu hauek:

1. Entzun dugun irratsaioan, Begoña medikuak hiru faktore aipatzen ditu bizi-itxaropenarekin zerikusia dutenak: **elikadura, lan-mota eta hezkuntza-maila.**
 Ados al zaudete balorazio horrekin? Besterik bururatzen al zaizue?
2. Europako zer herrialdetan biziko zinatekete gustura?, zergatik?
Ni Italian biziko nintzateke gustura: eguraldia eta jendea atseginak dira.

Bukatzeko, komentatu talde osoaren aurrean zer ondoriotara iritsi zareten.

ERANTZUNAK

1. Indautxu eta Otxarkoaga

	Errenta	Eguneroko menua	Bizi-itxaropena: emakumeak	Bizi-itxaropena: gizonezkoak
Indautxu	34.000	17tik gora	87	81
Otxarkoaga	11.000	10	86	75

1- Hiru arrazoi ematen ditu Begoñak Otxarkoagako auzotarrek bizi-itxaropen laburragoa izateko?

Elíkadura edo dieta, lan-mota, hezkuntza-maila

2- Zergatik ez dute elikagai sanoagorik jaten Otxarkoagakoek?

Lana dela-eta, ez dute astirik janari egokia prestatzeko; eta elíkadura egokiari buruzko kulturarik ez dutelako.

2. Beste modu batera adierazten

errenta altuenetakoa: *errenta handienetakoa*

oso begi-bistakoak: *oso nabarmenak, erraz ikus daitezkeenak*

auzo garaienean: *auzo altuenean*

alde nabarmenena: *alde handiena/aipagarriena*

errenta eta bizi-itxaropenaren ikuspuntutik: *errenta eta bizi-itxaropenari dagokienez*

horretan eragin dezakeena: *horretan zerikusia/zeresana izan dezakeena*

3. Auzoak konparatzen

1- Indautxu da ( )

2- Bizi-itxaropena ( ) du Indautxuk.

3- Gizonezkoak Indautxun baino ( ) bizi dira Otxarkoagan, 75.

4. - Euskal Herriko hirien artean, Bilbo da ( ), errenta eta bizi-itxaropenaren ikuspuntutik.

alde nabarmenena duen hiria **(4)**

sei urte gutxiago **(3)**

errenta altuenetakoa duena **(1)**

Euskadiko batez bestekotik gorakoa **(2)**

TRANSKRIPZIOA

ESATARIA 1. 09:46 minutu. Elkarrengandik oso gertu bizi, baina oso era desberdinean bizi diren herritarrei buruz hitz egin nahi dugu oraintxe Euskadi Irratiko Faktorian.

METROKO OFF-AHOTSA. Indautxu.

ESATARIA 2. Bilboko errenta altuenetakoa duen auzunea, pertsonako ia 34.000 euro. Markako arropa-dendak, elikagai ekologikoak saltzen dituzten dendak ugari, eguneko menua 17 euroren azpitik aurkitzea zail dago, eta bizi-itxaropena Euskadiko batez bestekotik gorakoa: gizona 81 urte eta erdi bizi dira, emakumezkoak 87 eta erdi.

HIRITARRA. Bai, badago ezberdintasuna, bai: bai janzeran, bai eraikinetan, bai zerbitzuetan... Bai.

METROKO OFF-AHOTSA. Otxarkoaga-Bilbao...

ESATARIA 2. Eta oso begi-bistakoak ezberdintasunak: komertzioak gutxi, taberna bakan batzuk, arrandegi bakarra, itxitako etxabeak nonahi eta eguneko menua 10 eurotan. 11.000 euro pasatxo dira norbanako bakoitzaren batez besteko errenta Bilboko auzo garaienean. Gizonak Indautxun baino 6 urte gutxiago bizi dira, 75; emakumeak urtebete gutxiago, 86. Euskal Herriko hirien artean alde nabarmena duen hiria da Bilbo errenta eta bizi-itxaropenaren ikuspuntutik.

Auzoko osasun-etxera, anbulatoriora jo dugu. Begoña Bikandi Otxarkoagako bizilagun askoren familia-medikua da. Zuen kontsultan, eta zure kontsultan kasu honetan, auzune honetan dauden ezaugarriak kontuan hartuta, ikusten al duzu faktoreen bat horretan eragin dezakeena?

BEGOÑA BIKANDI FAMILIA-MEDIKUA. Hainbat faktore ikusi ahal dira eragina dutenak bizi-itxaropenaren jaitsiera horretan. Alde batetik, elikadura edo dieta-mota, erabiltzen duten dieta-mota. Beste bat da duten lan-mota, oso gogorra... Eta beste aldetik, hezkuntza-maila bere (ere), ikusi ahal da horretan eragina duela.

ESATARIA 2. Elikaduraren ikuspuntutik, esate baterako, ze ezaugarri izan ditzake elikadura horrek? Zer kasu ikusten dituzu zuk?

FAMILIA-MEDIKUA. Ikusten dena da beraien menua, adibidez, dieta-mota ez dela oso landua. Askok erabiltzen dituzte "alimentos procesados" (prozesatutako jakiak), edo "comida rápida" (jan lasterra) holakoak, zeren beraien denbora justua (eskasa) da, bi-hiru lanetan lan egiten dute, denbora justua da... Orduan, gehienbat kontsumitzen dutena da lipido eta karbohidratozko dieta, eta errenta aldetik merkeen diren elikagai batzuk horietakoak direla, errazago eskuratu eta arinago jateko.

Bestetik, kultura-aldetik, elikadura-mota, gehien batek emigrante edo jende gaztearen artean, ez dagoelako oso barneratuta. Jende nagusiak, aldiz, ba bai: elikadura zaintzen du, saiatzen da hobetzen, nahiz eta beraien errentak justuak (doi-doiak) izan, ezin dute denera heldu.

